

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : **Convenant "aanpak tegen armoede"**

Aanleiding : **Evaluatie**

Datum : **15 maart 2024**

Portefeuillehouder : **Margreet de Deugd**

Schrijver : **M.A.T. Verhoeve**

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze raadsinformatiebrief willen wij u informeren over de evaluatie van het convenant "aanpak tegen Armoede".

Deze Raadsinformatiebrief beschrijft de evaluatie van de periode mei 2018- april 2024. Regelmatig bent u tussendoor geïnformeerd met raadsinformatiebrieven en Bio's o.a. over bestaanszekerheid en minima regelingen.

Op 14 mei 2018 is het convenant "Aanpak tegen armoede" Alblasserdam gelanceerd en door 21 partijen ondertekend. De gemeente en de bij de armoede aanpak betrokken organisaties hebben met elkaar afgesproken dat:

1. Zij er alles aan willen doen om te voorkomen dat mensen in Alblasserdam in armoede moeten leven en slaan daarom de handen ineen om te voorkomen dat mensen in de armoedecirkel terecht komen en daar waar dat reeds is gebeurd deze armoedecirkel gezamenlijk te doorbreken.
2. Zij werken aan een gezamenlijk plan van aanpak, waarbij ketensamenwerking en kennisdeling centraal staan met respect voor de betrokkenen en hun privacy.

Binnen het convenant zijn er 4 hoofdthema's :

- Preventie & vroegsignalering
- Participatie
- Ontmoeten
- Hulpverlening & ondersteuning.

In de afgelopen 6 jaren zijn er vele activiteiten ontwikkeld die een bijdrage hebben geleverd aan de verschillende hoofdthema's. Het volgende overzicht is een opsomming van de grotere activiteiten waarbij de gemeente een aanjagende, faciliterende en coördinerende rol heeft gehad.

Preventie & vroegsignalering

Doel: Inwoners weten waar zij de regelingen voor mensen die met armoede en schulden te maken hebben kunnen vinden en maken daar, indien nodig, gebruik van.

Geldzorgenkaart

In 2020 en 2023 hebben alle huishoudens in Alblasserdam een kaart ontvangen waarop alle netwerkpartners vermeld staan waar inwoners terecht kunnen die problemen ervaren met hun geldzaken. Daarnaast is de geldzorgenkaart te vinden op strategische punten; De Rederij, Het Brughuis, de website en sociale media van de gemeente Alblasserdam, en gepubliceerd in het Kontakt.

Moneyfit/geldfit

Gemeente Alblasserdam is in 2020 aangesloten bij de websites moneyfit en geldfit. Moneyfit is een pagina waar jongeren veel informatie vinden over geldzaken. Mocht de vraag van de jongeren er niet tussen staan wordt er een chatmogelijkheid aangeboden. Als de hulpvraag verder gaat dan wat zij kunnen bieden wordt er verwezen naar lokale netwerkpartners.

Geldfit heeft als doel ervoor te zorgen dat inwoners eerder bij passende hulp terechtkomen. Op de website kan er een test ingevuld worden. Na het invullen krijgt men alleen online advies, de mogelijkheid om zelf aan de slag te gaan of een verwijzing naar een lokale netwerkpartner voor ondersteuning.

WGS

In 2021 is het onderdeel vroegsignalering toegevoegd aan de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening. Inwoners van Alblasserdam die een achterstand van betaling hebben m.b.t. energie, huur, water en zorgverzekering worden door de bedrijven gemeld. De inwoners die bekend zijn bij de SDD worden benaderd door de SDD. De andere inwoners met een achterstand tot betaling worden benaderd door lokale netwerkpartners; het Brughuis (Stichting Welzijn Alblasserdam en De Sociale Basis) en Schuldhulpmaatje. In eerste instantie ontvingen inwoners met een betalingsachterstand tot € 50,- een SMS, tot € 250,- een mail en alles hier boven een brief. Uit de evaluatie is gebleken dat op een SMS en mail meer reacties komen dan op een brief. Hierop zijn de bedragen aangepast: tot € 250,- een SMS, tot € 500,- een mail en alles hier boven een brief. Bij meldingen meerdere maanden achter elkaar of meldingen van meerdere bedrijven in een maand nemen medewerkers van de lokale netwerkpartners contact op.

18+ Kaart

Iedere jongere in Alblasserdam ontvangt in de maand dat zij/hij 18 jaar wordt een kaart van de gemeente Alblasserdam met als doel om de jongeren te wijzen op de financiële veranderingen die optreden als men 18 jaar wordt. De kaart is getoetst aan een groep jongeren bij jeugdpoint (lokale jongerenwerk).

Minimaatjes

In het MFC Maasplein komen iedere week inwoners van Alblasserdam bijeen die een minimum inkomen hebben. Vele netwerkpartners bezoeken deze bijeenkomsten om deze inwoners te informeren en te ondersteunen bij hulpvragen. De minimaatjes hebben een facebook pagina waar zij informatie delen.

Informerende minimaregeling

Alle ontvangers van de energieregeling 2022 hebben een brief ontvangen waarin de minimaregelingen zijn opgenomen en een verwijzing naar de netwerkpartners voor ondersteuning bij het aanvragen van de regelingen.

Gemeentepagina

Ieder jaar is er een lokale campagne waarin aandacht wordt besteed aan hoe belangrijk het is om vroegtijdig om ondersteuning te vragen en worden lokale netwerkpartners uitgelicht.

Kantoor bij voedselbank

In 2022 heeft er een jaar een kantoorcontainer op de parkeerplaats van de voedselbank gestaan met als doel het bieden van juiste informatie en laagdrempelige, snelle toegang tot ondersteuning. Iedere woensdag met uitgifte van voedselpakketten was er spreekuur. Er hebben inwoners gebruik van gemaakt van deze voorziening, maar minder dan de verwachting. Om deze reden is het aanbod niet gecontinueerd.

Resultaat: Er is veel inzet gepleegd op het bekender maken van regionale en lokale regelingen. We zien een toename van hulpvragen bij het Brughuis waar een financiële component in zit. Schaamte en schuldgevoelens zorgen ervoor dat inwoners het moeilijk vinden om hulp te vragen en te accepteren. Bij de energietoeslag zagen we juist dat dit niet speelde. Omdat het voor iedereen lastig was om de hoge energiekosten te betalen was er geen schaamte om een energietoeslag aan te vragen. Deze

kennis is erg waardevol en belangrijk om de komende jaren te gebruiken in de doorontwikkeling van dit thema.

Participeren

Doel: Stimuleren van intensievere samenwerking. Door beter samen te werken vinden en ondersteunen we meer mensen in armoede. Dit draagt bij aan het behalen van de hoofddoelstelling: het doorbreken van de armoedecirkel.

Nieuwe partners

Er hebben zich nieuwe partners bij het convenant aangesloten. Dit zijn; Hiphelpt, Quiet Drechtsteden, Vluchtelingenwerk, Werkvisie De Hoop, De Minimaatjes, Buurthuis De Pion, en Bibliotheek Aanzet. Met het aansluiten van de organisaties is de dekking voor de vele problemen die inwoners met geldzorgen ervaren nog beter.

Dag van de armoede

Ieder jaar is er tijdens de dag van armoede (17 oktober) een bijeenkomst georganiseerd met diverse netwerkpartners met als doel aandacht vestigen op het thema Armoede en een ontmoeting creëren tussen netwerkpartners en de doelgroep.

Netwerkbijeenkomst

Ieder jaar worden er verschillende bijeenkomsten georganiseerd voor netwerkpartners om elkaar te ontmoeten, steeds met een ander thema. Thema's die besproken zijn; wat doen schulden met het menselijk brein, veranderingen schuldhelpverlening, veranderingen minimabeleid, WGS vroegsignalering.

Platform Geldzaken

In 2018 is er platform armoede opgericht met als doel om samenwerking te stimuleren en informatie te delen. In 2019 is de naam veranderd in Platform Geldzaken om zo een bredere groep inwoners aan te spreken en preventiever te kunnen werken. Het platform bestaande uit Het Brughuis (SWA en DSB), diaconaal platform, Adviesraad Sociaal Domein, Voedselbank, kledingbank, SHM, Bibliotheek AanZet (IDO), SDD en gemeente komt iedere 6 weken bijeen. Nieuwe ontwikkelingen en casussen (anoniem) worden hier besproken. Ook worden er regelmatig netwerkpartners uitgenodigd om iets te vertellen over hun dienstverlening.

Nieuwsbrief "geldzaken"

Iedere maand brengt Platform geldzaken een nieuwsbrief uit voor en door ervaringsdeskundigen/ netwerkpartners. Iedere maand bevat de nieuwsbrief 4 a 5 items over zaken die inwoners met geldproblemen kunnen helpen met geldzaken. 274 mensen ontvangen iedere maand de nieuwsbrief.

Resultaat: Netwerkpartners geven aan dat ze elkaar en de bijbehorende informatie steeds beter weten te vinden. Dit is te danken aan Het Brughuis waar een aantal belangrijke partners samenwerken, maar ook aan de verschillende netwerkbijeenkomsten.

Het is de komende jaren belangrijk, zeker in deze tijd waarin er veel personeelsverloop is, dat de gemeente ontmoetingen van netwerkpartners blijft faciliteren.

Ontmoeten

Resultaat: Om het isolement te doorbreken worden er activiteiten ontplooid die ouderen, volwassenen, jongeren en kinderen in staat stellen om mee te doen in de maatschappij.

Krap zitten – ruim genieten

Vanaf 2022 worden er 4 bijeenkomsten per jaar georganiseerd voor inwoners met beperkt inkomen met als doel mond tot mond reclame voor regelingen en netwerkpartners. Als men een succesverhaal hoort van iemand die ook geldproblemen heeft dan is men eerder genegen ook hulp te accepteren dan als de hulpverlening aangeeft dat het goed voor hen is. De bijeenkomsten hebben al vele vormen gehad maar een terugkerend thema is samen eten. Verschillende organisaties o.a. de minimaatjes hebben met de gemeente deze bijeenkomsten georganiseerd.

18+ sporten

Sporten is belangrijk voor lichaam, geest en sociaal meedoen en heeft een preventieve werking. St. Leergeld Drechtsteden zorgt er voor dat jongeren tot en met 17 jaar kunnen deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten. Maar ook nadat je 18 bent geworden is sporten belangrijk. In 2022 heeft de gemeente een budget opgenomen in de begroting waar inwoners ouder dan 18 gebruik van kunnen maken om sportabonnementen mee te financieren. In 2023 heeft de gemeente dit budget aan de SWA beschikt. De welzijnscoach bekijkt of dat een inwoner in aanmerking komt voor deze regeling en verzorgt de betaling naar de vereniging

Quiet

Quiet is een nieuwe organisatie in Alblisserdam met als doelstelling de armoede te verzachten waardoor iedereen mee kan draaien in de maatschappij. Quiet werkt met sponsors en leden. Sponsors (bedrijven) geven geen geld aan Quiet maar een product, bijvoorbeeld een paar schoenen, de leden (inwoners met een minimum inkomen) kunnen de verschillende aanbiedingen accepteren door een app op hun telefoon. Met de telefoon geven ze bij de sponsor aan dat zij recht hebben op de aanbieding, net zo als veel mensen betalen met hun telefoon. Dit zorgt dat members zonder stempel mee kunnen doen aan de maatschappij.

Jongeren op sport (Jos)

Jos is een samenwerking tussen SchuldHulpMaatje, Jeugdpoint, st. Leergeld en de gemeente. Steeds minder wordt door de jongeren gebruik gemaakt van de sport voorzieningen in ons dorp. Dit heeft verschillende redenen, onder andere financiën en aanbod. Jos gaat op een laagdrempelige manier op zoek naar jongeren die niet sporten. Als financiën de oorzaak zijn, dan nemen zij contact op met st leergeld om de contributie te betalen. Als blijkt dat het jaarbudget bij st Leergeld op is, dan betaald Jos het lidmaatschap. Als er geen passend aanbod is dan gaan zij bekijken of dit te creëren is. Zo is er een fitnessgroep opgezet voor islamitische meiden.

Tuingereedschap

Een belangrijk thema in ons dorp is hoe we de leefbaarheid in de buurten kunnen verbeteren (Buurtkracht). Een onderdeel hiervan is tuinonderhoud. Gemeente, Woonkracht10 en Werkvisie De Hoop zijn een samenwerking aangegaan, waarbij in MFC Maasplein een uitgifte punt voor tuingereedschap is gemaakt. Inwoners met een minimum inkomen kunnen hier tuingereedschap lenen. Mocht iemand naast een minimum inkomen ook niet in staat zijn om zijn tuin bij te houden, dan kan hiervoor een beroep gedaan worden op werkvisie De Hoop.

Groepssituaties

Soms zijn er situaties waarbij een groep inwoners geen gebruik kan maken van de diverse regelingen. Dit zorgt er dan voor dat een groep inwoner niet mee kunnen doen in de maatschappij. Per situatie wordt er dan gekeken of de gemeente een bijdrage kan leveren. Dit gaat vaak om kleine bedragen met grote gevolgen. Een voorbeeld hiervan is het inschrijfgeld voor 7 kinderen van asielzoekers voor Timmerdorp.

Kansrijk

Om er voor te zorgen dat inwoners uit Alblisserdam bestendig de armoedecirkel kunnen doorbreken is het belangrijk dat er een goed perspectief geboden kan worden. Kansrijk zorgt er voor dat ongeschoolde of laaggeschoolde inwoners een opleiding met baanperspectief kunnen volgen. Arbeid zorgt voor een zinvolle dagbesteding, meer zelfstandigheid (minder afhankelijkheid van organisaties) en een mogelijkheid tot pensioen opbouw. (wat niet het geval is bij een uitkering waardoor AOW gerechtigde moeilijk rond kunnen komen met het wegvallen van minima regelingen zoals bijvoorbeeld het Persoonlijk Minima Budget)

Resultaat: Er zijn naast de al bestaande regelingen zoals de voedselbank, minimaregelingen van de SDD etc de afgelopen jaren veel nieuwe activiteiten/regelingen ontplooid die bijdragen aan de mogelijkheid om met een minimum inkomen deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Belangrijk is om de komende jaren te bekijken, nu het door de inflatie voor een grotere groep moeilijk is om rond te komen, of bestaande regelingen voldoen voor de gehele doelgroep.

Hulpverlening & ondersteuning

Doel: iedereen kent de werkwijze, waarbij het belangrijk is dat het leerproces gedeeld wordt.

Doorbraakbudget

De netwerkpartners deden regelmatig een beroep op de gemeente in individuele casussen waar er geen beroep gedaan kon worden op de bestaande regelingen. Sinds 2023 is er een doorbraakbudget verstrekt aan Het Brughuis. Alle netwerkpartners kunnen een beroep doen op dit budget als er in de individuele casus door het gebruik van dit budget een doorbraak geforceerd kan worden. Bijvoorbeeld een inwoner die psychologische ondersteuning nodig heeft maar het eigen risico niet kan betalen. Ieder jaar wordt het gebruik van het doorbraakbudget geëvalueerd. Dit maakt het onder meer mogelijk om te zien of er patronen zichtbaar worden die het nodig maken om het beleid of systeem aan te passen.

Samenwerking

Het is belangrijk dat alle netwerkpartners korte lijnen met elkaar hebben en hierdoor snel kunnen schakelen waardoor inwoners goed geholpen worden. Hiervoor moet je weten welke netwerkpartners er zijn en wie de medewerkers zijn. De vele bijeenkomsten en de geldzorgenkaart hebben er toe bijgedragen dat men elkaar kent en elkaar opzoekt voor de juiste ondersteuning van een inwoner.

Resultaat: zoals eerder omschreven weten de hulpverleners elkaar te vinden. Inwoners kunnen zich bij veel verschillende partners aanmelden voor ondersteuning. Dit kan er toe leiden dat niet iedereen dezelfde, goede ondersteuning krijgt. In 2024 wordt de ketenaanpak Geldproblemen ingesteld zodat iedereen de juiste ondersteuning krijgt. Het wordt duidelijk wie in de casus de regie heeft waardoor bijvoorbeeld inwoners niet meer tussen wal en schip geraken.

Armoede/bestaanszekerheid is de komende jaren ook een belangrijk onderwerp. Wij willen u regelmatig op de hoogte van dit thema met bio's. En een evaluatie over 5 jaar van het convenant "aanpak tegen armoede" met een raadsinformatiebrief.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

De secretaris
S. van Heeren

De burgemeester
J.W. Boersma